

Wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego w gminie Wadowice

Gmina Wadowice

Gmina Wadowice - gmina miejsko-wiejska, położona nad rzeką Skawą, na terenie Pogórza Śląskiego (południowa część gminy leży w Beskidzie), na skrzyżowaniu dróg: Cieszyn-Kraków i Sucha Beskidzka-Zator. Zajmuje obszar ok. 113 km². Liczba mieszkańców 38 644.

Na terenie gminy znajduje się 16 sołectw we wsiach: Babica, Barwałd Dolny, Chocznia, Gorzeń Dolny, Gorzeń Górny, Jaroszowice, Kaczyna, Klecza Dolna, Klecza Górna, Ponikiew, Ponikiew-Chobot, Roków, Stanisław Górny, Wysoka, Zawadka. We wsi Jaroszowice znajdują się dwa sołectwa: Jaroszowice i Jaroszowice Zbywaczówka.

Analiza jakości powietrza w gminie Wadowice

W Wadowicach zlokalizowany był punkt pomiarowy na os. Pod Skarpą. Dokonywały się w nim pomiary metoda manualną zanieczyszczeń: benzo(a)piren oraz PM10. Stężenia obydwu substancji w roku 2013 przekraczały dopuszczalne normy.

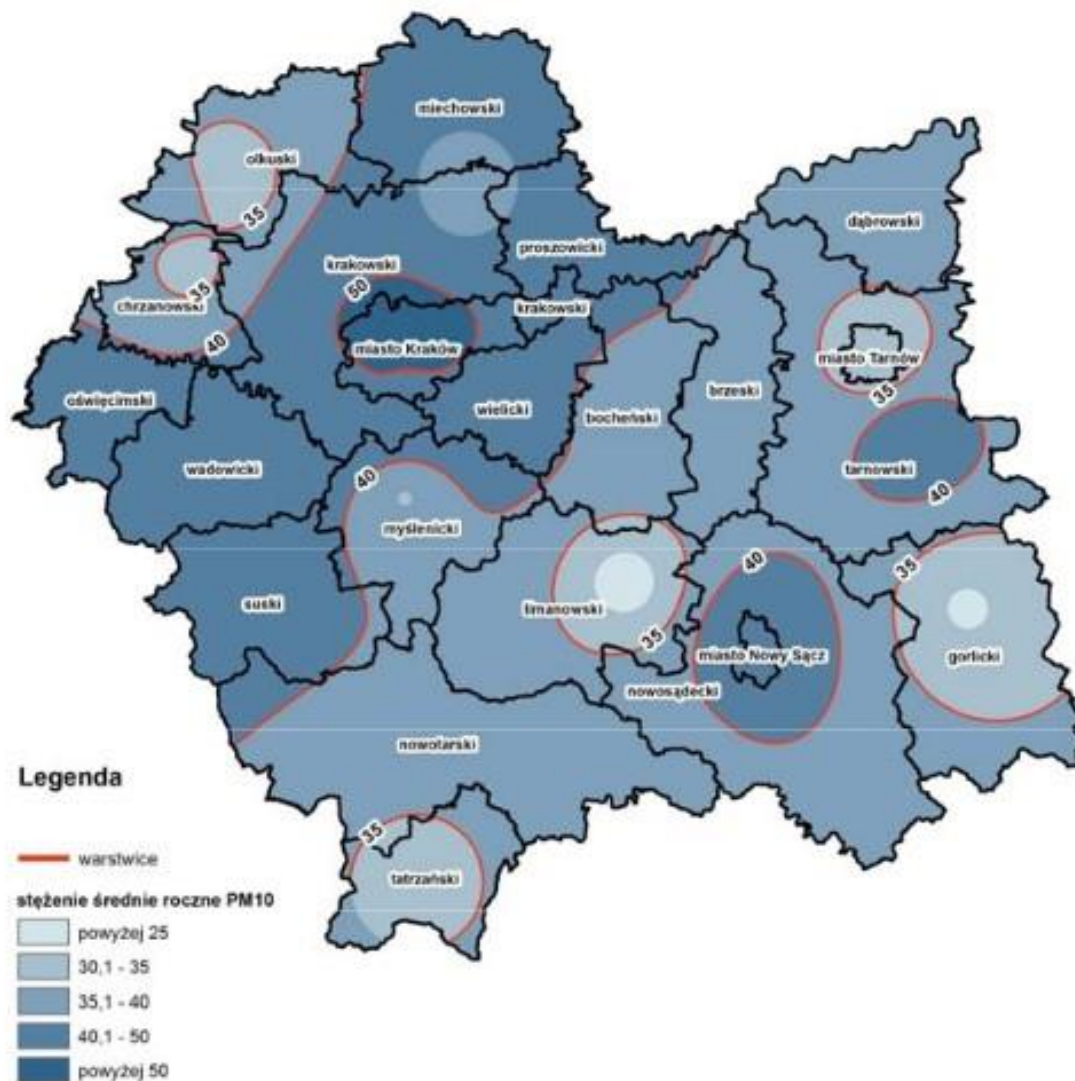
Głównymi przyczynami występowania przekroczeń, stężeń pyłu zawieszonego PM10 - stężenie średnie w roku kalendarzowym oraz benzo(a)pirenu – stężenie średnie w roku kalendarzowym, są:

- oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków,
- szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń,
- niekorzystne warunki klimatyczne.

Analiza jakości powietrza w gminie Wadowice cd.

Wyniki pomiarów WIOŚ, prowadzone w Wadowicach, wykazują niewielką poprawę stanu powietrza w mieście, tj. stwierdzono tendencję zmniejszania się średniorocznego stężenia pyłu PM10 od 2010 r. – stężenie wynosiło $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast w 2013 roku wynosiło $47 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Brak poprawy w zakresie częstości przekroczeń stężeń 24-godz. Ilość dni z przekroczonym standardem 24 godzinnego stężenia pyłu zawieszonego utrzymuje się na poziomie około 100 dni w roku. Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w roku kalendarzowym wynosi 35 dni w roku. Utrzymuje się wysoka wartość stężeń benzo(a)pirenu.

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenia roczne (dane pomiarowe)

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

- Modernizacja kotła WR 5 nr 4 (o mocy 5,8 MW) wraz z układem odpylania zabudowanego w Kotłowni Rejonowej, eksploatowanej przez TERMOWAD Sp. z o.o., zlokalizowanej w Wadowicach przy ul. Młyńskiej.
- Systematyczna rozbudowa oraz modernizacja sieci ciepłowniczej na terenie miasta Wadowice.
- Wyposażenie wszystkich szkół, przedszkoli oraz innych budynków użyteczności publicznej, pozostających w zarządzie Gminy Wadowice, w wysokosprawne i ekologiczne źródła ciepła tj. piece gazowe lub podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej.
- Systematycznie przeprowadzana termomodernizacja budynków użyteczności publicznej będących własnością Gminy. Na chwilę obecną ociepleniu zostało poddanych siedem szkół oraz budynek urzędu.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

- W 2011 roku – opracowano i przyjęto Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Wadowice, na podstawie ankiet (zwrot 205 ankiet).
- W roku 2013 wykonano montaż instalacji solarnej (system solarny o powierzchni 151,8 m², w oparciu o układ 60 wysoko wydajnych kolektorów o łącznej maksymalnej mocy 124 kW) oraz instalacji odzysku ciepła z wody popłucznej i ścieków szarych na krytej pływalni „Delfin”, koszty – 1 532 009,23 PLN uzyskane dofinansowanie 1 289 183,38 PLN.
- W latach 2015 i 2016 w ramach programu KAWKA prowadzona jest likwidacja 42 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (37-gazowych, 2-na biomasę, 3-podłączenia do sieci ciepłowniczej) oraz zakup i montaż 41 instalacji kolektorów słonecznych o łącznej mocy 184,5 kW. Wnioskowana kwota dotacji 734.600,00 PLN).

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

- W 2015 roku w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie województwa małopolskiego, Gmina Wadowice wykonała likwidację 16 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (14-węglowych, 1-gazową i 1-na biomasę). Koszt kwalifikowany 255 839,62 PLN, uzyskane dofinansowanie 127 919,81 PLN.
- W 2014 roku Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wadowice.
- Udział w przygotowaniu i realizacji projektu zintegrowanego w ramach instrumentu finansowego LIFE pn.: „Wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach cd.

- Udział w projekcie realizowanym przez Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. - „Ograniczenie niskiej emisji w gminach”. Założenia projektu: zmiana świadomości społecznej i motywacji użytkowników kotłów, pokazanie alternatyw dla przestarzałych kotłów, stworzenie profesjonalnego systemu wsparcia na poziomie lokalnym, zwłaszcza w osobie miejscowego koordynatora.
- W 2015 roku opracowano wniosek do WFOŚiGW w ramach konkursu KAWKA. Wniosek obejmował likwidację 160 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (150-gazowych, 10-podłączenia do sieci ciepłowniczej). Wnioskowana kwota dotacji 2.308.250,00 PLN).
- W 2016 roku złożono wniosek do WFOŚiGW w ramach wdrożenia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie województwa małopolskiego. Wniosek obejmuje likwidację 100 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni węglowych, gazowych i na biomasę. Kwota dotacji 332.078,00 PLN.

Bariery realizacji ograniczania niskiej emisji cd.

- Obowiązujące przepisy prawne dają niewielkie możliwości nałożenia obowiązków organom ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i ich egzekucji w szczególności dla źródeł małych (w tym indywidualnych systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych).
- Problemy z wykonaniem dokładnej bazy danych pozwalającej na inwentaryzację źródeł emisji w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.
- Strach mieszkańców przed podwyżką ceny gazu, energii elektrycznej, ciepła systemowego.
- Nieufność mieszkańców przy dofinansowaniach oraz strach przed możliwymi kontrolami instalacji oraz kontrolami jakości kupowanego paliwa.

Planowane działania

- Opracowanie kompletnej bazy danych pozwalającej na inwentaryzację źródeł emisji w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie gminy Wadowice.
- Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej zapewniająca podłączenie nowych użytkowników na terenie miasta Wadowice.
- Ograniczenie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych z ogrodów na powierzchni ziemi poprzez systematyczne kontrole prowadzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Planowane działania

- Systematyczne szkolenia dorosłych mieszkańców gminy celem dotarcia do potencjalnych inwestorów i stopniowego przekonania ich do podjęcia działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji.
- Przygotowanie założeń do uchwały, która wprowadzi na obszarze gminy Wadowice minimalnych wymagań:
 - rodzajów paliw dozwolonych lub zakazanych na terenie gminy,
 - minimalnego standardu emisji kotłów.
- Budowa systemu zakupu grupowego węgla oraz pelletu drzewnego dla mieszkańców gminy Wadowice biorących udział w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji.

Oczekiwania Gminy Wadowice związane z wdrożeniem programu LIFE

- Możliwość zatrudnienia pracownika odpowiedzialnego w Gminie za sprawy związane z ochroną powietrza oraz OZE.
- Współpraca z innymi gminami (wymiana doświadczeń) w zakresie tworzenia wspólnej polityki ochrony powietrza na terenie całej Małopolski.
- Łatwiejszy dostęp do źródeł finansowania wymiany starych pieców węglowych na nowoczesne ekologiczne źródła oraz OZE.

Dziękuję za uwagę
Paweł Jodłowski
UM Wadowice

